

მათრასი

№ 2.

სალამური

ყოველ-კვირიანი იუმორის ჟურნალი.

ცხადი არის ხედავთ ყველა,
რომ სკოლის წინ
საფრთხოებელი
ილუმინირებს ვილაცის ხელს,
(ეშმაკსა და არ დასაცოლეს!)
ისე რიგათ იბღვირება,
თითქო მუშტებს იღირება.

აბლო მისვლას ვინ გაბედავს,
თუ დედ-მამას არა ხედავს?!
ბავშვებმა რო დაინახეს,
ფერი შეეცვალათ სახეს!
სიტყვებს: „იქ შეუსვლელობა ჯობს

თორემ ვინმე
ყურს მოგვიპოვებს.“
პაწაწინა მგვობრები
დაფრთხენ, როგორც შვლის ნუკრები.

და მოკურცხლეს იქიდან შორს:
 „შერცხვებო ჩვენს ინსპექტორს“
 მაგრამ, თავიც არ მომიკვდეს...
 ის ამ ამბავს
 არ დაგიდევს.
 იმას თითქო გაუხარდა...
 სჩანს, ბავშვები
 არ უყვარდა.

— კი.

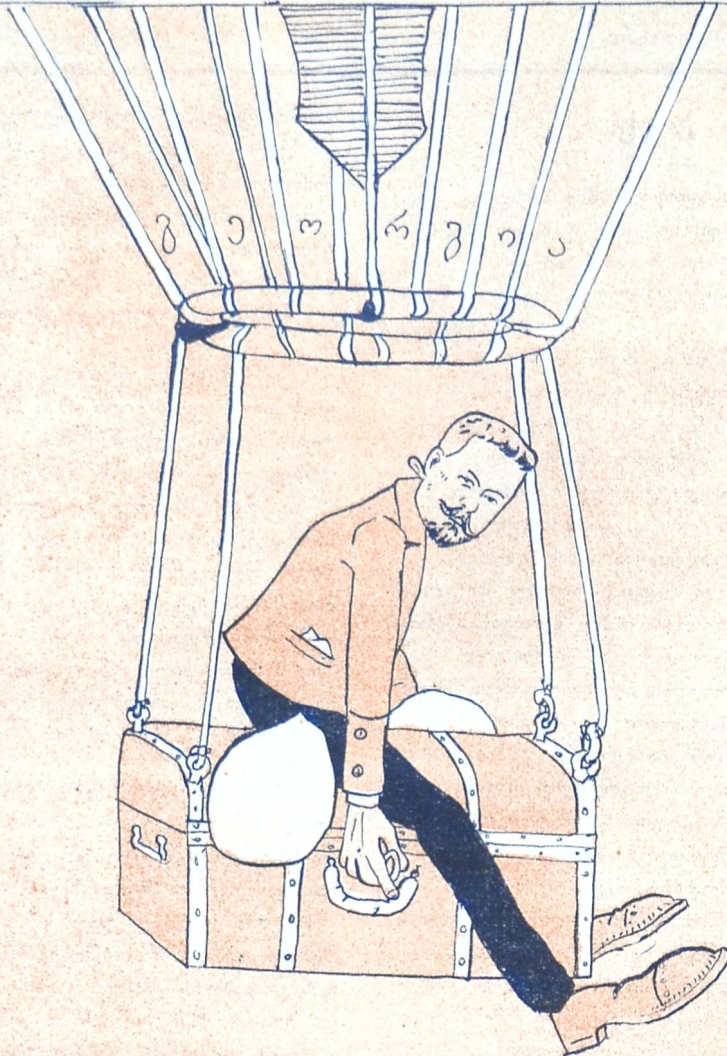
ემპაკის ინტერვიუ.

გიორგი გვაზავასთან.

— რა ვუყოთ, ზოგთან ერთხელაც ვერ გვახელი, თქვენთან კი მეორეთ.
 — მაშ მე განსაკუთრებული პატივისცემის ღირსი ვყოფილვარ.
 — ყოველივე ექვს გარეშეა. მას შემდეგ, რაც თქვენ, სამი იენისის კანონის“ დამცველობა იკისრეთ...
 — და განა შეიძლებოდა არ მეიკისრა? მე ხომ დამცველი ვბრძანდები, ბ-ნო ეშმაკო...
 — როგორ დამცველი?..
 — როგორ დამცველი და ადვოკატი. ადვოკატი ხომ დამცველია. მე არ შემეძლო არ დამეცო სამი იენისის კანონი თუ კი ბოქაული ბ-ნი კელი სახაზინო თეატრის გამგე და სხვა ამგვარები გავათეთრე, სამი იენისის კანონს ხომ ვერ ჩავწიხლავდი?
 — რასაკვირველია ვერა. მიუხედავად იმისა, რომ წიხლები საუკხოვრეთ გემარჯვებათ, იმათ მაინც ვერ ჩასწიხლავდით. ჰო და, როცა თქვენ ამ დამცველობით თავი ისახელეთ, მე დიდი იმედები დამებადა გულში ჩვენი ეროვნული აღორძინების შესახებ. მაგრამ, როცა „ნოვია ლენჩმა“ თქვენი ისტორიული შარლატანობა გამოაქვეყნა, მე აღარ ვიცოდი რა მექნა ჩემი ენტუზიაზმისა და ალტაცებისათვის...
 — ნუ თუ სართლა ასე მოგეწონათ? ის სულ რაღაცა სამოთხ ნიმუტში დავწერე.
 — რას ამბობთ ყმაწვილო, იმოდენა შარლატანობა და ხუთ წუთში? ამას კი ვეღარ დაგიჯერებთ, ჯოჯოხეთის მადლსა ვფიქვავ.
 — გეუბნევი სულ რაღაცა, კაკის ნიბუდ ხუთ ექვს ნიმუტში!
 — ვინ იცის, შეიძლება, მაგრამ გოთუა უმკველათ გაგისწორებდათ. იმისი წილიც იქნება შიგ, მარტო თქვენ ამდენს ვერ შესძლებდით.
 გვაზავას ცოტა შერცხვა, სახეზე წამოწითლდა. უნდოდა გამოტეხილიყო, მაგრამ ბოლოს ისევ დაიმორჩილა მღელვარება და სინდისი...
 — ღმერთი არ გამიწყურეს გოთუა რათ მიხდოდა ამაზედ? ძალიან მწყინს ბ-ნო ეშმაკო, რომ თქვენ

ჩემზედ ასეთი ცული აზრისა ყოფილხართ. რა არის აქ, უბრალო, შარლატანობაა ამას ყოველი კაცი მოახერხებს თუ კი სურვილი ექნება და განათლებაც ხელს უწყობს.
 — არა, ნიჭი და გაბედულება მაინც უნდა.
 — თქვენ აი აწე უყურეთ! მე განზრახვა მაქვს ახლო მომავალში შეორე წერილი მოვათავსო „ნოვია რეში“... წერილი აი ის იქნება!..
 — თუ ეს შარლატანიზმი დაგმობს, შენ მდევ მე თქვენგან აღარაფერი არ გამიკვირდება.
 — პართენიც ძლიერ გახარებულა. ამბობს შენმა წერილებმა და გამოკვლევებმა გახეთის მკითხველები გაგვიორკვესო.
 — ახალს მაინც რას აპირობთ?
 — არა, მაინც და მაინც დიდს არაფერს... მიხედა ვეფხის ტყაოსნის კუბლიტები სხვაფერ დავალაგო და ზოგიერთი შევაკეთო. ენაც მიმივა და აზრიც ბუნდოვანათ არის გამოთქმული. ასეთი ლექსებით ადამის დროს წერდენ, ახლა სულ სხვა მოთხოვნილება აქვს საზოგადოებას და ვეფხის ტყაოსანიც არ შეესაბამება ჩემს გემოვნებას.
 — რა ერქმევა წერილებს?
 — წერილებს?.. არ ვიცი ღმერთმანი, ჯერ მხოლოდ ვფიქრობ ამაზე. მე მგონია ყველას აჯობებს „ქარაფშუტიზმი“ რომ დავარქვა. თქვენ რას იტყვიან?
 — რაღა მეთქმის, ჩინებულა!
 — ერთი, ეს მარია თუ ვილაც ოხერი, უთუოდ უნდა ჩავაჩოქო. ქარაფშუტიზმით უნდა დავუმტკიცო იმას, რომ მეცნიერებაში ქოქი ჩვენც გვიძვეს, რომ ერთი კალამი და ქალალი ჩვენც გვიშოვნება.
 — პართენ გოთუა რა აზრისაა ამის შესახებ? რაც უნდა იყოს იმის გახეთში იბეჭდება.
 — თქვენი არ მიკვირს?! პართენის აზრზე ლაპარაკი გამოგონია?! ორი ქართველი არ იქნება ქვეყანაზე, რომ იმას აზრთა მესაკუთრეობა შესწამოს. რა უნდა სთქვას, დიდი ასოებით რომ მაცხადებდა: „ბ-ნი გიორგი გვაზავას თანამშრომლობითო!“ განა მაშინ არ იცოდა ჩემი იდეალები? უჩემოთ ყვაივი წაიღებს, თავებმა თუ არ შექამეს.
 — მალე გამოვა თქვენი ქარაფშუტიზმი.
 — როგორ თუ გამოვა? ის დაიბეჭდება.
 — ჰო თუ მალე დაიბეჭდება.
 — ხვალვე. მე თქვენ გითხრათ დიდი ფიქრი მჭირია! დავჯდები და დავწერ. სულ სამი ნიმუტის საქმეა.
 — მაშ მშვიდობით, ხელს აღარ შეგიშლით.
 — მშვიდობით... უთუოდ წაიკითხეთ...
 ბენდიერია გოთუა! ასეთი პარჯენა ხელი და პარტიის კაცი ვის არ ააშენებს და დაამშვენებს?
 ეშმაკი.

მ. დიმიტოვი

ქართული ჰაერ-ოსტატი.

ჩვენს ქართულ ეროვნებაში
 ბევრი არა გვყავს ოსტატი,
 რომ საკუთარი სისტემის
 შექმნას ჰაეროსტატი.
 სხვებმა დაგვიჩაგრეს ამ დარგში
 და წაგვაჯობეს ბევრათა,
 მუდრინათა „კლუბებს“ აღგენენ,
 ეწერებიან წვერათა.

ჩვენში კი მხოლოდ ერთია
 ამ საქმის მუშა, შმართველი,
 ეს, ყველასაგან ცნობილი
 „დიდი“ ისე რაჭველი.
 იმან პირველმა ვაბედა,
 საგმირო ვასახბედავი,
 და თუ არ იგი, რა წყალში
 ჩაგვარდებოდიტ ნეტავი!

ის , ჩემოდანი“ აფრინდა
 ,,ლოკუმენტ“ განატენითა
 და გაიოცა ქვეყანა
 ამ საარაკო ფრენითა,
 ძალზე გაბერა ჯიბენი
 ხიფათის ასაცდენათა,
 ქართული ,,პარაშუტია“
 იოლი შესაძენათა.
 თუ ,,ჩემოდანი“ დაამტვრეს,
 სასტიკი შეხვდეს ქარები,
 იმ დროსთვის ვამოდგებიან,
 ეგ ზორბა ჯიბის ,,შარები“.
 მთელი ქვეყანა შეშხარის
 ამ ჩვენს იასე ძიასა,
 და პატრიოტიც, თავის შარს
 ეძახის ,,გეორგიასა“.

— კი.

შაურისანი ეკონომია,

(მატრას ფელეტონი.)

თფილისში კარგათ ცნობილი ტრამეის რეფორმატორ-დირექტორი ბატაილი ღრმით ჩაფიქრებული იჯდა სტოლთან. წინ ქაღალდები ეყარა და საანგარიშო ჩოთქი ედგა. უხვი სინათლე ელექტრონის ლამპისა საუცხოვო, მოწითალო ფერს სდებდა, როგორც დირექტორის სახეს, აგრეთვე სტოლზე გაბნეულ ქაღალდებსაც. სტოლის მეორე მხარეზე, ასევე ღრმა ჩაფიქრებულათ და იდაყვ დაყრდნობილი იჯდა მეორე ბურჯი თფილისის ტრამეისა ბ-ნი გისი და რაღაც ქაღალდს ჩაპირკიტებდა.

— იცით რა მოგახსენოთ, ბ-ნო გის? — დაიწყო დირექტორმა. მე მგონია წითელი კანტები კონდუქტორებისათვის აჯობებდა, ხოლო ლურჯი ვატმანებისათვის.

— მე მაშინაც ამ აზრის ვიყავი, მისტერ ბატაილი, მოძრაობის მოწესრიგებისათვის რა თქმა უნდა ის აჯობებს, თუ წითელი კანტები კონდუქტორებს ექნება და ლურჯი კი ვატმანებს ეს თავის თავთ ცხადია.

— მერე, თუ ეს თქვენთვის ასე აშკარა იყო, რატომ მაშინვე არ სთქვით? ახლა ისევ ხელახალი რეფორმა უნდა მოვახდინოთ?

— მაშინვე მინდოდა მეთქვა, მისტერ ბატაილი, მაგრამ ვერ ვაგვებდე. არ ვიცოდი გეამბოდათ თუ გეწყინებოდათ.

— რასა ბრძანებთ, ბ-ნო გის, თქვენ ერთად ერთი კაცი ხართ ამ ტრამეისში, რომელსაც ჩემთან მოლაპარაკებლათ შეგიძლიათ ლაპარაკი და რჩევა.

— ვმადლობთ ასეთი ნდობისათვის, მისტერ ბატაილი და ვარწმუნებთ, რომ არც შემცდარხართ,

თქვენს საუკეთესო მეგობარს უწვდით ხელს.

— ვიცი ბ-ნო გის, ვიცი! მაშ თქვენი აზრით ვატმანებისთვის ლურჯი კანტი აჯობებდა, ხოლო კონდუქტორებისათვის წითელი, თუ კანტროლიორებისათვის მტრედის ფერი და მწმენდავებისთვის ყვითელი აჰ!..

აქ რეფორმატორს ერთი დაუსრულებელი სიცილი აუტყდა. გისიც, რასაკვირველია, მიხედა საქმე რაში იყო და გულიანი ხარხარი ააყოლა დირექტორ-რეფორმატორის გადამდებ სიცილს.

— ამით არის კარგი ბ-ნო გის, ჩამორჩენილ ქვეყანაში სამსახური. აქ საზღვარ გარეთიდან ვირი, უბრალო ვირი, აი ოთხფეხი ვირი რომ ჩამოიყვანო, იმასაც პატივით მოეპყრობიან და მოეცოდებიან: ეს უბრალო კი არ გეგონოთ, საზღვარ-გარეთელი ვირი ბრძანდებო.

— რასაკვირველია. ეს თავის თავად ცხადია. აკი მეც გულში სიცილითა ვკვდებოდი ამ კანტებისა და სხვა ამ გვარი რეფორმების გამო! აქ მართლა რომ ყელას ერთნაირი თავი აბია: აღმინისტრაციასაც, თვითმართველობასაც და საზოგადოებასაც. ყველას თვალში აქვს ჭკუა.

— ეს ეგრეა და მართალია, მაგრამ ჩვენ მიხედვით უნდა შევკვეცოთ ხარჯები, რაც შეიძლება უნდა შევამციროთ.

— კონდუქტორ-ვატმანების ოჯახებისათვის საექიმო დახმარების მოსპობა და უფასო ბილეთების წართმევა კარგა მოზრდილ თანხას შეადგენს. ჩვენ შეგვიძლია მაგალითად, ერთი გადასაჯდომი პუნქტი მადერის სასტუმროსთან დავნიშნოთ, მეორეც კიდევ სადმე და ამ გვართ ბილეთების ფასიც ავსწიოთ.

— რასაკვირველია, ბ-ნო გის, ესეც კარგი საშვალეობაა, მაგრამ ეს შემდგენისათვის გამოგვადგება. ჯერ ისევ მუშებს უნდა მოვუჭიროთ მუხრუჭი, რაც კი შეიძლება, რაც მოსახერხებელი იქნება დღეს უნდა ვუქნათ. ხუმრობა საქმე ხომ არ არის?! ასეთი დრო ჩვენ არც ხშირად შეგვხვდება და არც დიდხანს გავვიგრძელებთ.

— ამას მე კარგა ხანია ვფიქრობდი მისტერ ბატაილი და თუ არ ვამბობდი, ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ თქვენ ისედაც ენერგიულათ მოქმედობდით. სრული ქეშმარიტებაა, რომ ასეთი მარჯვე დრო მუშების ასალაგმავათ ხშირათ არც მოგვივა და არც დიდხანს გავგრძელებთ. დროთი რასაკვირველია სარგებლობა უნდა. ,,დრო ფულიაო“ ტყვილათ ხომ არ ამბობენ ინგლისელები.

— აბა ჩაადგეთ ჩოთქში. რაკი გზის მუშები მოვიცილეთ, ახლა დიბოს მოსამსახურეებსაც შეგვიძლია ჩამოვართვათ ბილეთები და ექიმის დახმარება.

— ჩემის აზრით მისტერ ბატაილი, ჯერ ცენტრალურ სადგურის მუშებზე ვალაშქრება აჯობებს.

— საბუთი?

— საბუთი.. რა მოგახსენოთ... აკი მიხარით წელან, რომ მოუბრძობათ მელაპარაკნა. საბუთი ის არის, რომ ასე აჯობებს. დიახ, ასე აჯობებს.

— მაშ მე ვიტყვი ეგრე არ აჯობებს შეთქი და ესეც საბუთი იქნება.

— თქვენ თუ კი ბრძანებთ მისტერ ბატაილ, რასაკვირველია საბუთი იქნება.

— ეს ერთი; ჩაადეთ დღეში ხუთი თუმანი.

— განა მეტი არ იქნება?

— ვინ იცის, იქნებ მეტიც დარჩეს, მაგრამ მინიმუმი ვინგარიშოთ.

— გასაკარია სწორეთ ჩვენ წინაპართა ხელგაშლილობა! კარგია დღეში ხუთი თუმანი.. ჩასულია!

— ახლა ჩადი თორმეტი აბაზი ორი გზის მფხეკავისა სემინარიის დაღმართზე;

— ეს ვერ გავიგე, მისტერ ბატაილ.

— მინდა ორი კაცი მოვაკლო მფხეკავებს, განა ამდენი სამუშაო კი არის?

— ჰოოო. მესმის, ჩასულია თორმეტი აბაზი.

— ახლა ჩადი რვა აბაზი ქვიშის დამყრელისა. ორი კაცი იმათაც მინდა მოვაკლო. რა საქირია, ტყვილათ უყრიან ქვიშას.

— ჩინებული! ჩასულია.

— მოაკელი ერთი მქვიშე ციციანოვის დაღმართს.

— ჩასულია ოთხი აბაზი.

— ახლა ვერის დაღმართსაც მოაკელი ერთი კაცი.

— განა იქ მეტი მუშაობს?

— რას ამბობთ ბ-ნო გის! აკი სწორეთ ეს მაკვირვებს ჩვენ წინაპართაგან! წარმოიდგინეთ ჯერ კიდევ ცხენის კონკის დროსაც, თურმე იქ ოთხი კაცი მუშაობდა. ახლა იანგარიშეთ თქვენ ოთხჯერ სამ-სამი აბაზი! ხედავთ, ეს დღიურათ თორმეტ აბაზს აღგენს. ასეთი დაუდევრობის გამო საზოგადოებას რაღა გადაარჩენდა. კიდევ კარგი რომ ამდენ ხანს სულ არ გაკოტრდა. მე მოსვლისათანავე შევენიშნე ეს დაუზოგველი მფლანგველობა და ოთხის მაგიერ ორი მუშა დავტოვე ახლა ერთი კი იკმარებს მგონია.

— რასაკვირველია იკმარებს მისტერ ბატაილ. ჩემის აზრით ეს არც ისე საშიში დაღმართია, რომ იქ ვაგონს ქვიშა დასქირდეს. უმჯობესია ორივე მუშა...

ძინ... ძინ... ძინ... ძინ... ძინ... გაისმა უცებ მძლავრათ და მოულოდნელათ ტელეფონის წკარუნნი.

— ნეტავ რაამბავია ასეთი ახირებული რეკა, ლამის დაამტვრიონ აპარატი. აბა ერთი გავაპასუხებთ ბ-ნო გის,

გისი ნელის, აუჩქარებელის ნაბიჯით მიადგა ტელეფონს.

— ვინ არის? მე გისი გახლავარ... როგორ, ხიდი ჩაიშტვრა? რას ამბობთ? დირექტორიც აქა ბრძანდება. მაგრამ ახლა არა გეცალია, ანგარიშებს ვუზივართ. აპ? ვინ? რა ტორმუში? დიახ აქ არის. შემდეგ გეახლებათ. კოტა მოითმინეთ. საანგარიშო გვაქვს. რას ამბობ? ქვიშა განა კოტაა?.. დამიტვრა? თქვენ იანგარიშეთ? მთელი ვაგონი? ოპ ღმერთო ჩემო!... ბევრი დაშავდა?.. ოცდა ათი? მართლა ოცდა ათი?.. მძიმეთ?..

დირექტორ-რეფორმატორმა ველარ მოითმინა.

— რა ამბავია, ბ-ნო გის, რა ამბავია?

— ვაგონი დამტვრეულა მისტერ ბატაილ, მთელი ვაგონი..

— სულ წამხდარა?

— ერთიან დაღეწილა! ოცდა ათი კაცი დაშავებულა.

— ღმერთო ჩემო! ვინ გაუძღვებს ახლა ამდენ ჯარიმას. მომკვდარა ვინმე?

ჯერ მხოლოდ ერთი, ბოქაულის თანაშემწე... სხვები მძიმეთ დაშავებულან.

— ბოქაულის თანაშემწეს ხომ უფასო ბილეთი ექნებოდა? განა ჩვენ ვაგებთ პასუხს?

— აბა რა მოგახსენოთ...

ძინ... ძინ... ძინ... ძინ...

— დირექტორი ბატაილ!.. მიხაილოვის საავთმყოფო?.. ძალიან კარგი... გეახლებით. სამწუხაროა ვაგონის გაფუჭება... ხალხიც კოლევა რასაკვირველია... ტორმუში არა მგონია. როგორ არა, გუშინ გავსინჯეთ და შევაკეთეთ... მართალია ძველი ვაგონი იყო, დიდხანს არ ივარგებდა.. მაინც ზარალია.. ლიანდაგი?.. საზღვარ-გარეთ ეს ყველგან ასეა... მოსახვევში?.. ჰო, შეიძლება გარეთა მხარე უფრო მომადლო იყოს... რა თქმა უნდა მაშინ არ გადავარდებოდა და ამდენი ზარალი არ მოგვივიდოდა... ექლავე... შშვიდობით.

ბატაილმა პალტო მოიხურა, ეჭლი მოითხოვა და კოტა ხნის შემდეგ მიხაილოვის საავთმყოფოში საკუთარის თვალთ იხილა შემადრწმუნებელი ნაყოფი „რვა-აბაზიანი“ ეკონომისა.

ეშმაკი.

* *

კავკასიის მთას, ჩამავალი მზისა სხივები უკანასკნელათ უკოცნიან ქალარა თაესა და სიცხველეს მოკლებულნი, განაცხებივს ესწრაფებიან გადაეშვან უფკრულსა შავსა.

მწუხრის სამოსით დათაღბული არე მიდამო დასვედიანდა, დაეკარგა სიცოცხლის ძალა, ბუნების ტურფა პარმონია, უცხო, საამო წყვიდადის კალთამ გაიხვია და მიაშქარალა.

ნიავე ჩაღდა ველზე წყაროს რაკრაკი მისწყდა, მწუხარებისა დააფრქვია ცრემლი წალკოტმა, ბულბულს წაერთო სიმღერისა ლტოლვა ხალისი და გულსაკლავათ დაიკვნესა ბნელეთის ქოტმა.

მაგრამ ეს, მუხამ, ველზე მდგარმა, მრავალ-
შტოვანმა,
აინუნშიაც არ მიილო, არ აცახცახდა...

კვლავინდებურათ რხევა იწყო თავის ტოტების და სხივ მფრქვეველსა განთიადსა შემოუცადა.

შენც, შროის შვილო, მრავალ გზობით
|*ანჯვა ნახულო,
თუმც მოპირქუშდა ცის კამარა, ჩამოგინებულდა.
და სვაფ-სვეფებმა ყუა-ყორნებმა მორთეს ჩხავილი
იქ, სადაც წინეთ სიმართლის ლექსს ბულბუ
|ლი მღერდა,

მაგრამ არ გშვენის ქედის მოხრა ბედის წინაშე,
უიმედობის ცრემლთა ფრქვევა და სინანული.
ბნელ ღამეს მუდამ დილა მოსდევს ტკბილ-სა
|ნეტარო,

ტანჯვა-ვაებას ნეტარება და სიხარული
დ. თურდოსპარელი

ჩემი შვილი ცოცხალია!

(უძღვნი დ—ა ქლის ხსოვნას)

(ჩამდგომისათ. გურულების ცხოვრებიდან.)

კალანდა დილაა. ს. ჩიგვარში გაისმის სადღე-
სასწაულო სიმღერის ხმა. კანტი კუნტათ თოფებსაც
ისვრიან. ახალგაზდათა ჯგუფი ახალმოდის ვიზიტს
აკეთებს: დადიან მეზობლებში, ულოცავენ ერთი
ერთმანეთს, კოცნიან, მღერიან, სვამენ, შეექცევი-
ან. მთელი სოფელი სადღესასწაულო ნადიმშია.
მხოლოდ ერთი, ქვრივი მართა ფინდიხაძის ოჯა-
ხია მგლოვიარეთ. მართას საყვარელი ქმარი, პეტ-
რე, ბათუმის „ცხრა მარტმა“ იმსხვერპლა. პეტრეს
ერთად ერთი ვაჟი, დათო, იმ დროს სოფლის სკო-
ლას ათავებდა. მისი წლოვანების შესაფერათ, ის კა-
რგა გამოკდილი და მიმხვდარი ჭაბუკი იყო. მართა-
ლია მას კარგად არ ესმოდა, თუ რისთვის მოჰკ-
ლეს მისი მამა, მარა მშვენიერათ ახსოვდა, თუ რა დი-
დებით დასაფლავეს ისა და მისი ამხანაგები. ახსოვდა
აგრეთვე საფლავზე წარმოთქმული სიტყვები და სე-
დაც საყვარელი მამის ხსენება ამის შემდეგ მის თვალ-
ში მეტათ გაიზარდა. დათოს მახვილი გონება სხვის
დაუნებარებლათაც კარგა გაერკვა მამის ისტორიაში
იმან გაიგო, რომ მისი მამა „არ იყო ქურდი, არ
იყო ავაზაკი, მაშ რათ მოჰკლეს?.. რათ წაართვეს
მეგობარი მამა?“ ეს კითხვები დათოს მუდმივ უტრი-
ალებდა თავში.

— ნენა, მეც მამის გზაზე მომიწევს მგონი სი-
არული... ხშირად ეტყოდა ის დედას.

ფრთხილი დედის გული ასეთ სიტყვებს ვერ
უძლებდა. მას უყვარდა პეტრეს „საქმეც“, მაგრამ
დედობრივი გრძობა ვერ დაეძლია— „საქმეზე“ მე-
ტათ მისი ერთად ერთი შვილი უყვარდა, ვერ დაე-
თმო მისი ქვრივობის ნუგეში, ვერ გაემეტებია ამ
„საქმისთვის.“

— სუ შვილო, მე უბედური დღის გაჩენილს
უქმრობაც მეყოფა, შენ ვერ გაგიმეტებ... ისიც კმა-
რა რომ მამა შენი შამიერო თავზე. შენ ისტავლე
და სიბერე შემატყობიე ..

— არა ნენა, მე მამას ვერ უღალატებ, როცა
იმას მარხავდენ და მისმა აფხანციკებმა იქ ილაპა-
რიკეს, მაშინ მეც გადავწყვიტე გუნებაში: თუ გი-
ნდა კიდევ მომკლან, მეც იმფერი ვიქნები მე-
თქი.

— კაი ერთი დედაშვილობას, მე იმას არ გი-
ჩივი გლახა და მოღალატე გამოდი მეთქი, მარა
იმას-კი გეხვეწები ნუ მომიძულე და ყორნის
არჩივთ ნუ გ'მხთი...

დათო წამოიზარდა, „საქმეც“ იზრდებოდა. ის
რაც წინათ მისთვის ბურუსით იყო მოკული, დღეს
ნათელი შეიქნა. ის ერთი უკუღმართობასთან მებრ-
ძოლ გამირთავანი შეიქნა. საბრალო მართაც შეუ-
რიგდა თავის ბედს. მოსიყვარულე გული უკვნესდა,
მაგრამ არ იმჩნევდა. გარეგნული სიამაყე ძლევდა
სულიერს.

— ჩემი დათო, მისი ქირი შემეყაროს, ზედ გა-
მოჭრილი მამაა, იტყოდა ხოლმე. დათო ჯერ კიდევ
ოცი წლის არ იყო, რომ მას უკვე იცნობდენ, რო-
გორც ერთ საუკეთესო ამხანაგს...

დათო შეიპყრეს. მართა ძლიერ ბევრს ეცადა
ენახა საპატიმროში მისი ნუგეში, მისი დიდება, მა-
გრამ ვერას გახდა. რადგან მისი შვილი „ძლიერი
დამნაშავე“ იყო. არც არაფერი ცნობა მოსდოდა
ციხიდან. მართა სასოწარკვეთილებას ეძლეოდა.
ხან და ხან მისი პირიდან „საქმის“ და მისი დამწ-
ყებლების წყევლა კრულვასაც კი გაიგონებდი. ხუ-
მრობა ხომ არ იყო, ამ „საქმის“ წყალობით დაე-
ლუბა ქმარი, ელუბებოდა შვილი, ცივდებოდა „ფუ-
ტი.“ აღარავინ რჩებოდა მისი დამმარხველი. საშო-
ბოთ როგორც იყო მართამ დათოსაგან წერილი მი-
იღო, აი რას იწერებოდა შვილი:

„დედა ჩემო!

„ჩაგვხვევი და დაგიკოცნი ჩემს ალზდელ ძუ-
ძუმბს. მაპატივე დედა ჩემო, რომ შეგაწუხე. მაპა-
ტივე, რომ შენი იმედი ვერ გავამართლე— ვერ ავი-
სრულე სურვილი და სხვა გზა ავიჩიე. ვერ მოგა-
სწარი ჩემი ცოლშვილი და ბედნიერება. კარგათ
იცი რაც იყო ჩემი სიამოვნება, ჩემი ცოლიც და
შვილიც. ვწუხვარ რომ გაგიწარე მოხუცებულობა,
მაგრამ რამექნა... საქმე მსხვერპლს თხოულობს და
მეც მას შევეწირე... ეხლა ყველაფერი გათავდა,

ჩემი საქმე გადაწყვეტილია. შეეჩვიე იმ აზრს, რომ მე აღარ გყვარ... ტირილი და არც რამეს დახარჯვა მე აღარ მისწის. იმან, ვინც ამხანაგათ მიმაჩნდა, მილაღატა, პირში წამიდგა... ის გაანთავისუფლეს, მე კი... მშვიდობით! მაგრამ დედა არ შეშინდე, შენი შვილი გმირულათ გადაიტანს ყველაფერს, არ უღალატებს საქმეს... მე მიპატივებია საწყალი გამკემი მასიკო კენჭაძისთვის, მაგრამ ცხოვრება არ აპატივებს... მშვიდობით დედა, მშვიდობით ჩემო ჯუჯუა... შენი გამამწარებელი დათო."

ადვილი წარმოსადგენია მართას მდგომარეობა! მისი შვილი გასცეს, უღალატეს, სასიკვდილოთ გამოიმეტეს. მერე ვინ უღალატა? მისმა მეზობელმა, ტოლმა და ამხანაგმა მასიკო კენჭაძემ.

II

მომლოცავები განაგრძობენ ვიზიტს. შუადღემ მოატანა. მომლოცავებს გზაში ერთი ახალგაზრდა შემოხვდათ. რომელიც ეს იყო ს. ქალაქიდან მოდიოდა. შედგენენ, მიულოცეს, ამბავ-ხაზბარი ჰკითხეს.

— რაღა ამბავი, ძებო, დათო..

მხიარული კამპანია ძრიელ შესწუხდა. რადგანაც ყველას თავში ღვინო რუქუხუნებდა "გრძობაში ყველა მეტათ აიყოლია და ზოგმა ტირილიც დაიწყო.

— მოდიტ წავიდეთ და ვანუგეშოთ საწყალი მართა—განაცხადა ერთმა.

ყველა დაეთანხმა. . კარზე მოეგება მათ დაღონებული მართა.

— აგაშენოთ ღმერთმა, მრავალს დაესწარით, კი ქენით რომ არ დამივიწყეთ. . ვაი შვილო დათო სახარ ახლა, რომ შენც ავინში არ ურევიხარ?

ყმაწვილები შეკრთენ, ხმა ვერ ამოიღეს. ძნელია შემცხადიებელის" როლი.

მართამ სტუმრებში ახლათ მოსულიც შენიშნა.

— დედა შვილობას, მითხარი ნუ დამიმაღავ თუ რამე იცი დათოსი? ყმაწვილის თვალები ცრემლებით ავესო და ხმის ამოღება ვეღარ მოახერხა. უფრო გამოცდილი ყმაწვილები მართას გარს შემოეხვიენ და კლავი გაუკავეს. მართასთვის უსიტყვოთაც ცხადი შიქნა, რომ მისი დათო აღარ იყო.

ის გაკაჟდა, დაჭრილ ძუ ვეფხეს დაემსგავსა, არ უკივლია, კრინტიც არ დაუძრავს.

— შენს ოჯახს, შვილო დათო, კალანდა დღეს კვილს არ დაებედებ. წამიყვანეთ ათანასაი კენჭაძისას. ვისაც დათო უყვარდა, ის ყველა წამიყვება. ყველა ხმის ამოუღებელიც დაემორჩილა.

ათანასე კენჭაძე მამა იყო დათოს მოღალატე მასიკოსი. იგი მართას მეზობლათ ესახლა. გააღეს ქისკარი, თუ არა მართამ სწრაფათ გადძრო თავიდან ცახოცი, გაიწეწა თმა, შემოიკრა ლოყაზე ხელი, ისე მაგრათ, რომ სისხლი გადმოიდინა და ხმა მაღლა დაიკვილა:

— უბედურო მასიკო, განიქებულო მასიკო, ყოლიკაცში გამოწყვეტილო, იუდავ გამცემელო!

კვილზე შემუთავებული ათანასაი და მისი ცოლი კესა გარეთ გამოცვიდენ, მასიკოს დედაც მოყვა კვილს. მას ეგონა მისი შვილი მართლა სადმე მოკლეს, ან მოკვდა და მართამ შეუმცხადია, მაგრამ მას უჩურჩულეს საქმე რაშიც იყო

მართა განაგრძობდა კვილს და მოთქმას.

გაოცებულმა კესამ დაუწყაო მისამძიმრება. კესა მოთქვამს დათოს, მართა მასიკოს.

— მე კი არა, უბედურო კესარიავ, ძუძუებ შეტყვენელო კესარიავ, შენ მოგეცტა შვილი, ჩემი დათო ცოცხალია—ვაი უბედურ შენს დღეს, განიქებულს შენს მოსწრებას. ყველაის სასაცილოვ, ყველაის საყბაისაქცევო—მასიკელოის გაზდას გველი გაგზარდა იკი გერჩია, უბედურო კესარიავ, უბედურო, საწყალო ათანასავ, რაფერ გაგიწარდა მოხუცებულო", რაფერ დაგესხა თავსხლაფი თავზე,—ვაი უბედურ თქვენს დღეს, უბედურო! უბედურო! ვაი ვაი, ვაი!...

კვილიწიოკის ხმაზე მეზობლებმა მოიყარეს თავი ათანასესას, არ იცოდენ ვინ ეტირათ: მკვდარი დათო, თუ ცოცხალი მასიკო.

მართა კი განაგრძობდა მოთქმით ტირილს და თავში ცემას.

— მე არ მომიტიროთ, მე აფერი არ მჭირს სატრალი. უბედურ კესარიას მუუტირეთ, მისი მასიკელოია კვტარი, თვარა ჩემი დათო ცოცხალია, ცოცხალი—უბედურო კესარიავ—უბედურო, შენ უცეხლოთ დამწვარო, შე უმდღუროთ მოხარჩულო, ცოცხლოთა გამოწყვეტილო ქალობაში, გაუბედურებულო ათანასაის ოჯახო, კალანდის შაგიერ რაფერი შავი ყვერიელი გაგიოთენდა. გვარის საჯაყო მასიკელოავ, თავსხლაფ დასხმულო, გაკიცხულო, ახლოგაზდობაში გამოწყვეტილო, უბედურ შენს ქირისუფაღს შენგან გუუხარებელს. შენგან გალანძღულს, ამას მოელოდა შენგან უბედური მამა შენი? ვაი! ვაი! ვაი! უბედურო! უბედურო!

???

ზანტი.

ლილინი.
(სახალწლო ძღვენი)

ერთგული იყავ ქამანჩავ შენი ტლუ ამხანაგისა, არ გამიწილო იმედი კვენსამე შენი ჰანგისა! შენ იყავ ჩემი ნუგეში გულის სიამის მფენელი, ვინძლო არ გამინაწყენო, არ მოიმდურო მსმენელი! ნურც ვისმე მოეკრძალები დასძახე ვაბედულოთა,

მიუკერძ—მიუდგომლობა
 გქონდეს მცნებათ და სჯულათა!
 მოყვარეს შეიყვარებდე,
 მტერს უხვდებოდე მტრულათა,
 შრომელთა წყლული გულისა
 მიგაჩნდეს შენდა წყლულათა!
 საქები აქე ტკბილ-ხმებით...
 (ნუ კი გაიხდი ღმერთათა)
 რაც საგმიზია, სჯობია
 დავგმიოთ, ვაძაგოთ ერთათა!
 ქვეყნის გამცემს და მუხანათს
 ვეფრქვიოთ შხამის წვეთათა
 და ნუ დავინდობთ ორ-გულის,
 ერთ-გულათ, გასაკვეთათა!
 მაშ ახმაურდი ქამანჩავ
 კრიმანქულ სეფლიანათა
 აჰა, ცის კიდურს, ახალ წლის
 მნათობმაც ამოანათა!

* *

„პოდებდის“ კარებს წავაწყდი
 ეწერა: „გომართელიო“
 ვსთქვი თუ, გზას რაღათ ვიშორებ,
 ზარსა ჩამოვკარ ხელიო!
 ბრიგენ ბრიგინით, მოახლე,
 (ფეხ-მარდი იმერელიო)
 კარებს მოაწყდა, თვლები
 დამიბრიალა ჭრელიო!
 წარბი შეიკრა, დამყვირა
 რა კი გააღო კარო,
 მითხრა: —ვინა ხარ ოხერიო
 ლამის გასწყვიტო ზარიო.
 —ნეტავ რას ზრძანებ ყმაწვილო,
 ბატონი შინ ხომ არიო?
 —ვის ბატონს მკითხავ ..
 —შენს ბატონს...
 დამშვიდდი, ნუ ხარ ცხარიო!
 —შინ არი, მერე რა გინდა?!
 —საქმე მაქვს სათხოვარიო.
 —კარგი, წამოდი! —გაყვევი...
 გული მიფეთქდა მტკივანე
 მაგრამ მყის ძალა მოვიეც
 რო დავინახე ივანე!
 —სადაური ხარ ყმაწვილო?
 —რაქველი შენი ჭირიმე!
 (გულდას ჩავბერე ღონიერთა
 თან ავამღერე სტიგრი მე.)
 ამბობენ: დაფნის გვირგვინით
 სდაფნავ და ამკობ რუსებსო,
 კრიტიკის მწვავე ცეცხლითა,
 „აქაჩლებ“, თავს უტრუსებო!
 ქართული ლირაც მეტის-მეტ
 დააყუდ-დაამცირეო,

როგორც მოზარემ ტირილში,
 დამწუხრ დაატირეო.
 —ხო არ დამკინი მესტვირევე,
 რაღაც არ მომწონს კილოვო...
 განაგრძე, არ მსურს ახალ წელს
 სახლიდან გაგაწვილოო.

* *

მსურს ვინახულო კოწია
 „რუსულ ქათმების“ ქორიო;
 საღამი ვკადრო თავაზით
 და არა როგორც სწორიო!
 არ დაავიზარებ, რადგანაც
 არა აქვს ბინა შორიო,
 ძალი, რო კულით ათრევედეს,
 ბრძანდება რედაქტორიო!
 ...მიველ და ვნახე მორწმუნე.
 მეოცა მისი სახეო,
 ტუჩს არ უპობდა ღიმილი
 არც იყო მოვავლახეო!
 შეკითხვა მივეც: —ნეტავ რას
 მოუწყენიხარ თავადო,
 გულს ნუ დამიკოდ, მგრძნობელ, გულს!
 მარქვი, ხომ არ ხარ ავადო!
 სდუმხარ, დაღრეჯით მჯდომარე,
 თავი ძირს დავიხრიაო;
 ხმა გამე, აგრემც გიცოცხლოს
 უფალმა დივევრია“-ო!
 ეთქვი თუ არა ეს, კოწიამ
 საზარლათ დაიხენეშაო,
 ჩაფლეთილ გულის სიღრმიდან
 აღმოხდა მწარე კვენსაო;
 და სთქვა: ყმაწვილო, მომიკვდა...
 აღარ მყავს მე იგიაო
 რათა ხანია დავმარხე
 ნუ თუ არ გაგიგიაო?!
 — არა კეთილო... მაგრამ... ეჰ ..
 რას არგებ წუხილითაო
 ველარ აღადგენ ცხოვნებულს,
 გლოვის ხმის ქუხილითაო!
 გული მოიეც, გამხნვედი,
 „ნისლები“ უკუ ჰყარეო
 და „საქართველოს მოამბე“
 შეილივით შეიყვარეო.

* *

ახალს წელიწადს გილოცავ,
 პირ-ტიტველ-ცილინდროსანო;
 აღზრდილო „ვეროპაშია“
 მეცნიერო და მგოსანო!
 სიბრძნეო! შენი რა მომწონს—
 ხეთქილი გენიალობა;
 მსმენელთა შენთა კეკლუცთა,
 ტყვევანა და ეშხით მთვრალობა!
 თავყვანს ვცემ, ჩვენო ვარსკვლავო,

შენს მაღალ გონიერებას,
 უნივერს-ანალექტიურ
 პლატონებრ სახიერებას;
 ინდივიდუალ, აქტუალ,
 სკენა, კვეთილ, რეალობასა;
 ყოფისა ნაქმნარ-ნაკეთებას
 იმიერ სოფლის ფლობასა.
 შენ ხარ მზე ამომავალი
 ჩამავალ ქართველობისა;
 არ დაანატრო ხშირ ხილვას
 თვალნი ძის, მზრუნველობისა!
 დავნატრი შენთა სიტყვათა
 ზილფოვანებრივ რხევასა;
 (ქალაღზე არ ხარ ჩვეული
 კრიტიკულ აზრთა ნთხევას!)
 დიდება შენსა განმსახავს
 ჩვენს ტურფა საქართველოსა;
 ინატრის, ვეღარ გამოზრდის
 შეილს შენებრ სასახელოსა.

* *
 თუ სავსებით ვერ გაამე
 მსმენლო, შენი ჭირიმე,
 გთხოვ ნუ დამძრახავ ჯერ უცდელს
 არ შემეგინო სტვირი მე!
 პიიი, ჰუუუუ, სუუუუ...
 .. არ შემეგინო სტვირიმე!...

ტარიფი.

კ ა ლ ე ნ დ ა რ ი .

(1910 წლისათვის.)

შოკლე წინა სიტყვაობა.

კალენდარის წარმოება, ეს ერთგვარი წინასწარ-
 მეტყველობაა და როგორც ყოველგვარი წინასწარ-
 მეტყველობა, ისე ჩვენიც ბევრი შეიძლება გამართ-
 ლდეს და ბევრი გაცრუდეს. ორივე შემთხვევაში
 მკითხველი და მორწმუნე არაფერს წააგებს. შარშან
 ჩვენ აღრე შევწყვიტეთ ეს განყოფილება, რადგან
 საზოგადოება არ იყო მომზადებული, მაგრამ მიუ-
 ხედავთ სიმცირისა ბევრი მათგანი უკვე ჭახდა. ზო-
 გიერთის შესახებ შარშანაც მოგახსენეთ, ხოლო
 ერთს ახლა ვიამბობთ:

ერთ-ერთ საკალენდრო ფურცელში ნათქვამი
 გვექონდა: „იასე რაჭველი მუხრანის ხიდიდან გადა-
 ვარდება მტკვარში და გოროდოვოები შეტეხის მა-
 ხლობლათ ამოიყვანნო.“ ეს ჩვენი წინასწარმეტ-
 ჩველება, როგორც გავიეთ, სავსებით ასრულებუ-
 ლა. საიდუმლოებით მოკულია მხოლოდ ის, თუ სა-
 იდან გადავარდა მტკვარში ჩვენი „ხალხის ჭირისუ-
 ფალი“ დიდებული „ივგრის“ ბელეტრისტი იასე.

ი ა ნ ვ ა რ ი .

დარი იქნება ცვალებადი, როგორც ქურქი უპარ-
 ტიო ინტელიგენტისა: ხუთმეტამდე, ერთობ ზო-

მიერი, ვითარცა სოციალური მიდრეკილება ი. გო-
 გებაშვილისა, ხოლო ხუთმეტადან ვიდრე დამღვეა-
 მდე სასტიკი და მკვახე, როგორაც პუბლიცისტიკა
 „საქართველოს მოამბისა.“

პოეზია. კიტა აბაშიძე აღმოაჩენს ახალ ვარს-
 კლავს მომავალისას, -- გრიშაშვილს, მიუმატებს შან-
 შიაშვილს და ამ ვარსკლავთ კრებას უწოდებს „მა-
 რჩბივს“ ანუ „ტყუბს.“

ხელოვნება. იოსებ იმედაშვილი თავისი „თე-
 ატრიოთა და ხელოვნებით“ ქართული სასცენო საქ-
 მეს ძლიერათ შეარყევს და თითონაც შეირყევა. პა-
 რთენ გოთუა დასწერს „პარტიის ქალს“ და უმე-
 ტეს განავითარებს თავის განუვითარებელ შემოქმე-
 დობით ნიქს. დრამატიული საზოგადოების გამგეო-
 ბა სთხოვს ივ. გომართელს: ითამაშოს ქართულ სცე-
 ნაზე „ნიკო მგელაძის“ როლი „პარტიულ კაც-
 ში“ და რადგანაც გომართელი ხათრიანი კაცია,
 ვარს ვერ ეტყვის.

ძველი მწერლობა. გიორგი გვაზავა გამოი-
 კვლევს, რომ სახარება მოსე წინასწარმეტყველის
 დაწერილია, 13 წლით აღრე ქრისტეს დაბადებამ-
 დე. იგივე ავტორი, (გვაზავა) დაუწყებს თხრას
 მუხრანის ხიდთან მიტანილ ნავავს ისტორიულ სიძ-
 ველეთა გამოსაკვლევათ. მოსე ჯანაშვილი დასწერს
 კიტა აბაშიძეზე ვრცელს მეცნიერულ გამოკვლევას,
 რომლითაც დაამტკიცებს, რომ ქართველი კრიტი-
 კოსი ძლიერ მწყურალათაა ყოველგვარ სიძველესთან,
 გარდა ძველი აზროვნობისა.

გეოგრაფია. ცნობილი მწერალი ალაროდლე-
 ლი შეადგენს სრულს ქართას საქართველოისას,
 რომლის საზღვრებიც იქნებიან: სამხრეთით ეკვატო-
 რი, ჩრდილოეთით პოლიუსი, აღმოსავლეთით დი-
 დი ოკეანე და დასავლეთით კი სათავად-აზნაურო
 გემნაზია.

დრამატურგობა. ქართულ დრამათა კალოს მიე-
 მატება კიდევ ექვსი ახალი დრამა.

- 1) „შარლატანიზმი“ გიორგი გვაზავასი.
- 2) „სიჩლოუნგიზმი“ ი. ნაკაშიძისა.
- 3) გაქუცვიზმი“ იასე რაჭველისა.
- 4) „იეზუიტისმი“ კოწია თუმანიშვილისა.
- 5) „ყლინწიზმი“ ალ. ჯაბადარისა.
- 6) „პარიზიტისმი“ გ. ამირაჯიბისა.

ყველა მათგანი მიიღებს დრამატიულ საზოგა-
 დოების პრემიას, თუჯის მენდალს, რომელზედაც
 გოთუას სახე იქნება ამოქრილი პირველ-ყოფილ
 მდგომარეობაში.

არქეოლოგია. ზაქარია ქიქინაძე აღმოაჩენს ძვე-
 ლის ძველ ნაშის ზუბალაშვილთა გვარეულობისას.
 ნაშთი ეკუთვნის 8009 წელს ქრისტეს დაბადებამდე
 და შეეხება აღნიშნულ გვარის ვაქრობა-მრეწველობას
 სამხრეთ ავსტრალიაში. არქეოლოგიური საზოგა-
 დოება სთხოვს გამოსაცემათ დათმობას, მაკრამ ზა-

ქარია არ დასთანხმდება, ვინაიდან თუ ქველ-მოქმედები რასმე გამოიღებენ მე...თითონ მკირია სახლზე მესამე სართულის დასადგამათო.

საზოგადოებრივი მოღვაწეობა. წერა-კითხვის საზოგადოების გამგეობა შეამოწმებს საზოგადოების მუზეუმში ორს ვატეხილ ბიუსტს და მიიღებს შემოწმებულს: მუზეუმის შენობისათვის 38 კაპეიკს.

ქაიხოსრო ქავთარაძე წ.-კ. ს. წევრთა შორის მოაგროვებს 7 მანეთს და გადასცემს დანიშნულებისამებრ.

ქართული კლუბის თავმჯდომარეთ ამოირჩევენ ბ-ნ ლობჯანიძეს.

სახალხო უნივერსიტეტის გამგეობა დაადგენს საზოგადო კრების მოწვევას.

ჟურნალისტთა საზოგადოება საგონორარო შემოსავლის თანხიდან შეიძენს ერთ სტამბას, სადაც დაბეჭდავს განცხადებას საზოგადოების დახურვის შესახებ.

ალექსანდრე ივანეს ძე ჯატისოვი წაიკითხავს შესანიშნავ ლექციას: „ბ-ნი ბატალი და მისი დაუფასებელი მოღვაწეობა ტრამვაის მოძრაობის მოწესრიგებაში“. ხალხი დიდს აღტაცებით მიეგებება. სამხედრო წესებში...

ეშმაკი.

შ ა რ ა დ ა.

მსურს ნახანწლეოვო მკითხველებს მილოცვა დაეუბზუილო: მაგრამ ვერც ვამბობ სიმართლეს, არც მინდა მოვატყუილო. იცოცხლეთ, მრავალს დადესწართ ამგვართ ახალშობილსა: კოკლსა, მუნჯსა და ბრუციანს, გონება გამოხშობილსა.

ახლა კი, უმორჩილესად ვთხოვთ ყურნი ჩემკენ იბრუნოთ, ამ მოკლე შარადისათვის ივაგლახოთ და იბრუნოთ. ბევრს მოითხოვს ხელობას თუმც უბრალო და მცირია, რადგან ყოვლისა პირველად ტალახის ზელა სჭირია, შემდეგ ოთხკუთხად მოყვანა, და გამოშრობა ქარზედა, მერმე კი გამოსაწავათ მიტანა ქუჩას კარზედა. როცა დაამზადდეს საგანი, მას მყისვე თავი მოჰკვეთეთ, მაგრამ მოჭრილი მაშინვე ბოლოდან წამოუკეთეთ.

ამით თავდება შარადა, სხვა მას აღარა სჭირია: ჩვენი სამშობლოს კუთხეა ბედისგან განაწირია, ხუთი წლის წინეთ, საბრალოს, ტკბილათ უღიმდა პირია, დღეს ძლიერ ჩამოდრეჯილა ანაცრემლ-ანატრია. ეგზეკუცია, ჯარიმა, აქ ჰანტასავით ხშირია, მოისპო შინა ოთხფეხი და შინაური სირია, ხაოხი კი როგორ ბოგინობს ღმერთმანი გასაკირია: სულ ყრილობაზე იწვევენ საქმის თღვა თუ კვირია, მიწა სადა აქვს, მაგრამა თოხიც ვერ მოუპირია, დღეს წიხლით უმასპინძლდება ყველა დიდყურა ვირია, არ ითქმის, ერთ არ ითქმის იმისი გასაქირია.

ვექვობ ეს მცირე აქმულეობა ვინმეს ეძნელოს მცირეთა... და თუ ეძნელა, „შერცხვი თქვა“ სულ ყველამ მიაყვირეთა.

კოლო.

ჭიაყელა და გველი.

იგავისებური.

(ვეუძღნი გიორგი გვაზავს)

მაღალ გორაკზე, ძველს ნანგრევებში, უხარმაზარსა პიტალო ქვებში, ცხოვრობდა გველი შიშის მომგვრელი. წარსულის შუქი, და სხივი მზისა უზვათ ათბობდა ნანგრევის ძირსა... გველიც, ხან მზეზე გამოწვებოდა, ხან ძირს, სადღაცა ქვესკენელს ძვრებოდა. ნანგრევის ყველა ჩუმი საძრომი ათასჯერ ქონდა ვადანაზომი!.. სხვა ბინადარიც ეფარა სადგურს, მაგრამ მას, გველსა, მხნეს და მედილურს იქ სხვა ვერავინ შეედრებოდა: ლამურა, მხოლოდ დღითი ძვრებოდა, მინდვრისა თავვი თუ შეირბენდა, იქ მყუდრო ბინას ვერ გაიჩნდა. მუნ ჯოჯოც იყო დაბუდებული, მაგრამ მას მუდამ უწუხდა გული, და როცა გველი კულს გაიქნევდა,

საბრალო ჯოჯო
 შიშით სულს ლევედა.
 ნანგრევის ქვემოთ, ქაობის პირათ,
 ხავს მოკიდებულ ნამორის ძირათ,
 ქიაყელასა დაედგა ბინა,
 ცხოვრობდა მშვიდათ
 ის, თავისთვინა.
 ძვრებოდა დამპალს და მყრალ ქვიშაში,
 თავს არხვინათ გრძობდა მიწაში,
 მას არ ენახა
 ნათელი მზისა,
 არც სილაყვარდე ბრწყინვალე ცისა
 ერთხელ, რაღაცა მოეხალისა
 მივლებ მოვლება
 მინდვრად თვალისა,
 და რაკი სურდა
 ზე ამოცურდა...
 მყისვე შენიშნა ნანგრევზე გველი,
 (შზეზე თბებოდა ლალი და გრძელი!)
 არ მოეწონა იმისი სახე
 და კიამ სიტყვა შეჭკადრა მკვახე
 —ჰე, შარლატანო!
 მითხარი ვინ ხარ
 მანდ ნანგრევებზე რო გაწოლილხარ?
 არ გესმის?... შენ ჰე!..
 ქურდო, ცბიერო,
 პასუხი გამეც სამაგიერო.
 (გველი კი იწვა, არ ინძრეოდა
 და ქიაყელა გულზე სკდებოდა).
 —ბრიყვი ყოფილხარ
 სინდისსა ვფიცავ!..
 ეს რა გყოლია. სამშობლო მიწავ!..
 ასეთი ურცხვი და უნაშუსო
 ჩვენს ქვეყანაში
 ვინ შემოაუშო?
 (ამის გამგონე გამოძვრა ჯოჯო
 და მოახსენა:
 — ნუ ცხარობ, ოჯო!
 გველს ვინ არ იცნობს
 ამ მიდამოში?
 შენ სად გაზრდილხარ, რომელ გოდორში?
 მასთან საბრძოლი სად გაქვს შენ ძალი
 მარტო ლორწო ხარ,
 არ გიჩანს ძვალი...
 აქ ამის შიშით ნადირნიც თრთიან. .
 შენ რა გვარი ხარ,
 რა მხეცი გქვან?
 — განა ჩემსას კი არ იცნობს ყველა?..
 მე რა მხეცი ვარ და,—ქიაყელა.
 ერთი მეც მკითხე
 ძალი და ღონე...
 სცდები თუ მართლა ლორწო გგონე.
 — კი, მაგრამ ხელავ იმის სიდიდეს,
 მრისხანე თვალებს
 სიმსხოს და სიგრძეს?..
 შენ ერთგვარი გაქვს თავი და ბოლო,
 რითი გსურს იმას
 რომ შეებრძოლო?!.

— რითი და ჩემი გაბედულობით
 სივაყეაცითა
 და ლომგულობით..
 რათ მინდა ძვალი და კიმიკები,
 იმოდენს მეც კი გავიქიმები.
 აი მიქტირე თუ არა გჯერა...
 (აქ მან პირჯვარი გადაიწერა
 და თავბედურათ გვერდს მიუცურდა
 ს წყალს გველივით გაქიმვა სურდა!)
 — აბა შეხედეთ ჩემს ხელოვნებას!..
 მე არვის მივსცემ დაცინვის ნებას..
 ნახავ, თუ გველსაც
 არ წაეცილო...
 ვინ დარჩეს ბრიყვი და სასაცილო.
 (ის გაიქიმა და გაიწკართა,
 მაგრამ მტერს... საქმე მას დაემართა!..
 საბრალო, გველსაც ველარ გადასწვდა,
 და მეტის კიმვით
 შვაზედაც გაწყდა.

ეშმაკი.

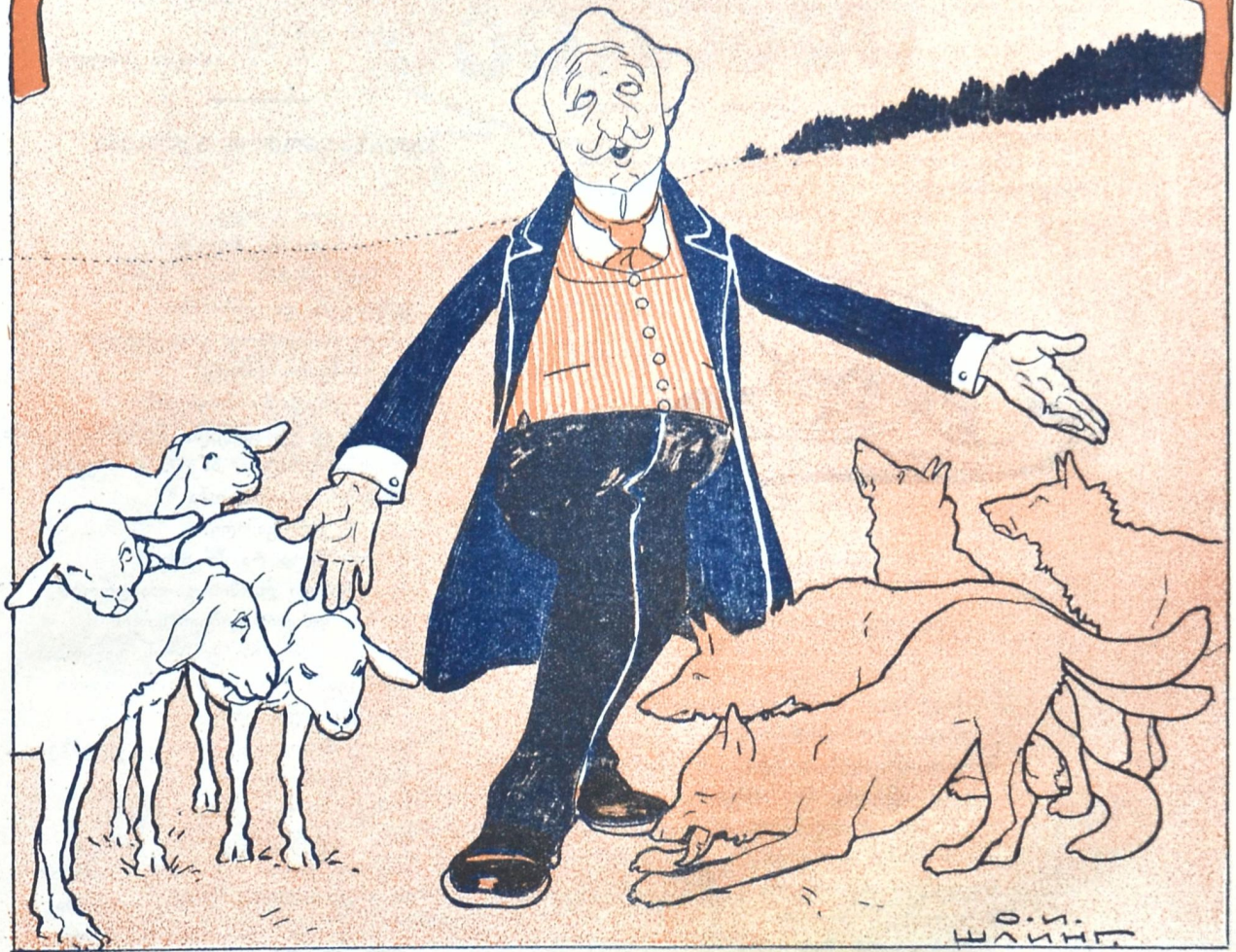
საახალწლო საჩუქარი მღვდლებს.

აბა ესერა, მამებო,
 მომაქვს რჯლიანი ცხვრის თავი,
 ნუ კი შემრისხავთ, —სიჩქარით
 დამირჩა გაურუჯავი...
 ა, კიდევ ცხვრისა ფეხები,
 ა, წვენიც შესასვლიაზე,
 ქოთნით მოგართვით, მოძღვარნო,
 მიიღეთ შესაწირავი.
 დღეს ეს იკმარეთ, ხვალე-კი
 გავყიდი, რაც მაქვს, ყველასა
 და ღრამის ფულათ მოგიძღვნე
 რომ ავცდე ხათაბელასა..
 მაშ ჩამომართვით, მამებო,
 ძღვენი, რჯლიანი ცხვრის თავი,
 და ნუ შემრისხავთ, სიჩქარით
 დამირჩა გაურუჯავი...
 ირაკლი.

ხმა მთაწაფეებისა
 ყაიზროსა შინა.

შ. ი. შლინგი

შ ე რ ი ბ ე ბ ე ა !

(გუძღვნით ზოგიერთ ქართველ ინტელიგენტებს)

ერთი მამულის შვილნი ხართ,
 ერთ ცის ქვეშ ამოზრდილები,
 რა ფუყით სხვა და სხვა გვარი
 რომ ამოგსვლით კბილები?!
 შერიგდით, ერთად იცხოვრეთ,
 თანხმობით, მეგობრულათა:
 „ეს მგელიაო“, „ის ცხვარი,“
 ნუ იხსენიებთ სრულათა.

ორივე ქართველები ხართ,
 საქართველოს შვილები
 ვიცი, საქვეყნო საქმეში
 ერთმანეთს შეეცილებით!!
 აბა, მიეცით ხელი ხელს,
 გადაგხვიეთ ძმურათა,
 შენ რო ხორცსა სჭამ, ის ბაღახს
 აქ ნუ ჩაეადგებთ ნურათა.

მგლებს უხარიით, ცხვრები კი
 ცხარე ცრემლებით სტირიან,
 ან და მგლის დამეგობრება
 ცხვრებს რა ეშმაკათ სჭირიან.
 --კა.

ბასართობები.

ქობულეთში უფროსი მობრძანდა. დაიბარა ადგილობრივი ზუბრები და გამოუცხადა:

— თქვენ ძლიერ ბევრი ავი კაცი და ავაზაკი გყავთ. ისინი დაუყონებლივ უნდა გადასცეთ პოლიციას რომ გადაასახლოს, თორემ ვგზეკუციით დაისჯებითო.

ეს ამბავი არ ესიამოვნათ ქობულეთლებს. წინ წარსდგა ტემპერ-ალა ხარარაზი და მოახსენა:

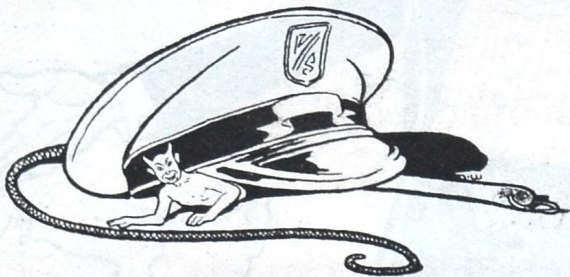
— მართალია ფაშა ეფენდი წინეთ ბევრი იყო ჩვენში რაზბონიკი და ავი კაცი, მაგრამ აწყე აღარავენ დაგვრჩა, ზოგი ქუთაისს წაიყვანეს სტრაჟნიკათ და ზოგიც მამასახლისებათ დანიშნესო.
— ??

ხიორი.

— როგორ მოგწონს ზაქარო, ე თავადები რო მამულებსა ყიდიან?

— განა ახალი რაა, იმათ ძველათაც ხშირათ გაუყიდიათ მამული.

ხ.ხვი.

საახალწლო სარკე.

ახალ-წელი მობრძანდა კოჯრის ავტომობილით, მრავალ ამ დღეს დაესწარ თქვენი (ან ტონ) ძმობილით.

აწ ეხლა მოგილოცავ თუ მომისმენ ყურითა, მივეგებოთ ახალ-წელს, მარილით და პურითა. ნუ მოგაკლოს შემდეგში სავსე ღვინო ქურითა, კიდობანი ქადებით ნაზუქ-ხაქაპურითა.

სუფრაც მოგცეს შემკული ქათამ-ინდოურითა, ღვინო, ბოთლის მაგიერ, გესვას გოზაურითა, დროს ღვინით ატარებდე

თარით ქიანურითა, შენს მშიერ მოძმეებსა შესცქეროდე შურითა.

ბედნიერათ თავს რაცხდე სუფრის მგლით და ტურითა, „ჟამიერს“ გაჰკიოდე ბანით, კრიმანქურითა.

თავი კვალად მოგქონდეს ქვეყნის სამსახურითა, გვერდით გიდგას ქაბუკი ვირით ბედაურითა, კვალადაც ამაყობდე თავად-აზნაურითა, და სმენას დაუტკობდე ქცევით ჯამბაზურითა.

ა. განჯის-კარელი.

სამურჯანანოელის ბალოცვა.

— კარი გამიღე
— ნეტა რა მოგაქვს?

— ბედნიერების ახალი წელი, ვგზეკუცია და ჯარიმები საშვილის-შვილოდ გადაუხდელი.

— კარი გამიღე?
— ნეტა რა მოგაქვს?

— ძარცვა და გლეჯა, ქურდ-ბაცაცობა, არსენ, ბაგრატი, ბაკურ და სხვების საიაგავო „კაი-კაცობა.“

— კარი გამიღე?
— ნეტა რა მოგაქვს?

— მფრინავი რაზმის გაუმადლობა და მათ უძირო ჯიბეებისთვის ათ-ათ თუმნობით ქანქრის დაწყობა. პეტრეების მხრით, თავგანწირული არსენებისთვის ერთგული ძმობა, მათივე მხრიდან ხალხის მოყვრებზე ენატანიობ — დურმიშხანობა. მომაქვს სამოცი ათასის ჩვენზე, ვისაც გვპარავენ, განაწილება რიგ რიგ გაუყოთ მფრინავ კამანდას, რომ არ მოუხდეს ჩხუბი, ცილობა.

ლოდორი...ების სალათას ძილი მათი საეჭვოთ გამოღვიძება, და „ჩვენც კაცნი ვართ“ ამის თქმისათვის მტრებისგან მწვავე შურის ძიება. მომაქვს ხუცების გახსნილი მადა, მათი კურთხევა და ქადაგება: „მოითმინეთო, მოითმინეთო, თორემ მერწმუნეთ სული წაწყდება.“

ვასიკო — ცამბირელი.

წელიწადი 1910 წლისათვის მ ი ო რ ე.

მიიღება ხელის მოწერა
უთველ-პვირულ იუმტრისტულ ჟურნალზე

ყოველ-კვირეული, იუმორისტული ჟურნალი

ვინც ამ თაგიდან გამოიწერს ჟურნალს და მთელი წლის ფასს შემოიძვანს ავეის-
ტოს პირველ რიგებში ჟურნალთან ერთად

პრემიათ გააგზავნება ახალი კრებული

ამ კრებულში მოთავსებული იქნება: ლექსები, მოთხრობები, იუმორისტული ნაწარ-
მოები და სხვა. რაგარც ორგინალური ისე ნათარგმნი.

წიგნი 300 გვერდიანი იქნება, მოზრდილი ფორმატის და ეღირება 1 მ.

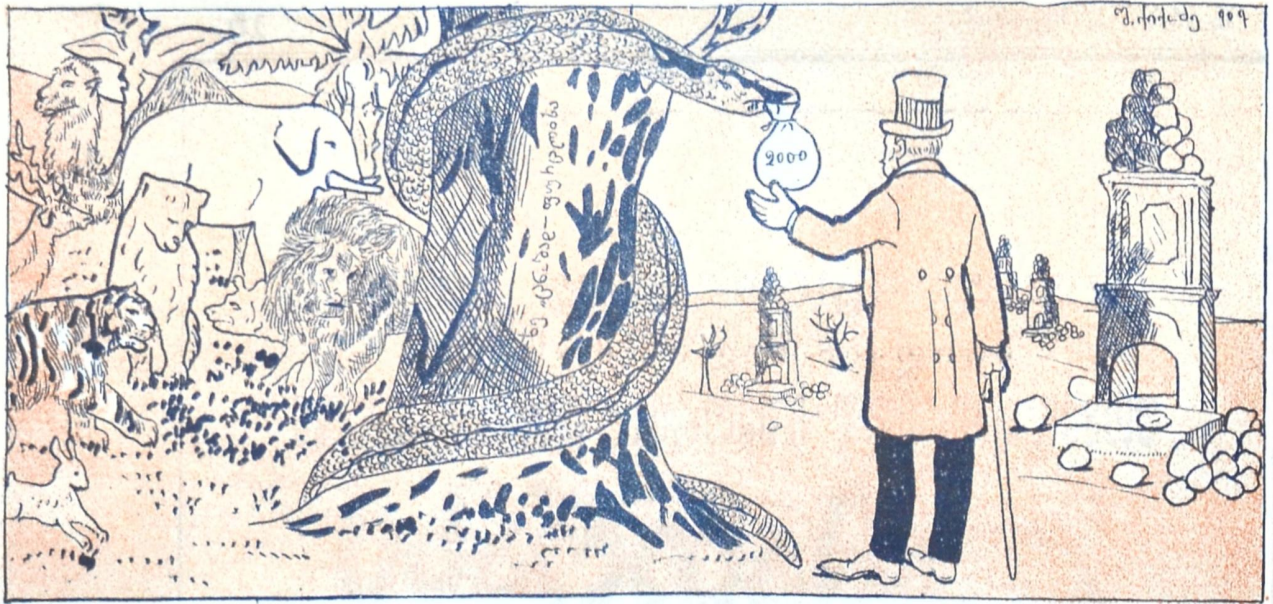
მონაწილეობას მიიღებენ ჩვენი ახალგაზდა მწერლები და პოეტები.

ჟურნალის ფასი მთელი წლის სრულად უნდა აუცილებლათ შემოიტანონ პირველ
ივნისამდე. ვინც ამ დრომდე სრულად ვერ შემოიტანს პრემიას ვერ მიიღებს. ფულის შემოტანა
შეიძლება ნაწილ-ნაწილათ: პირველათ 2 მ. 50 კ. დანარჩენი 2 მ. 50 კ. პირველ ივნისამდე.

1910 წლის 1 იანვრიდან ჟურნ. „მათრახი და სალამური“ გამოვა იმავე ში-
ნაარსით. რედაქცია ეცდება გააუმჯობესოს ჟურნალი. მონაწილეობას მიღებენ:
ახანა, ბლიკგაძე, განჯის-კარელი, ეშმაკაი, გოდდემარა, ზამქეთელი, თურდღას.
ზარელი, ასასამანი, კენტი, ღვინჯიშვილი, ძალაქიაშვილი, პიტნი, ტ. რამიშვილი,
რუსაძე, რუშაგელი, ტუქსიაშვილი, ფონ-ტეფო, ქუჩიაშვილი, შხანკალა და სხვანი.

ჟურნალი წლიურათ ღირს 5 მ. თვიურათ 50 კ. ცალკე ნომერი 10 კ.

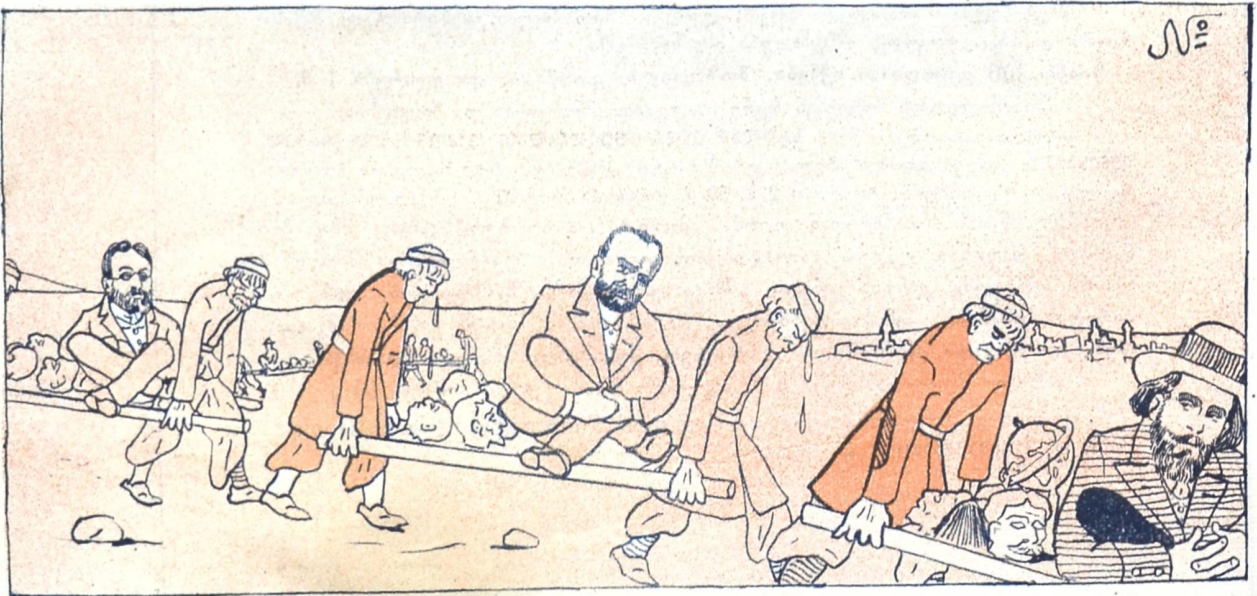
ფულის გამოსაგზავნა ადრესა: Тифлисть Типографія Т-ва „Шрома“
Василию Карамановичу Болквадзе.

ცოდებაში ჩავარდნა პირველი ქართველისა.

მას ეამსა შინა, ოდეს იდამი იდგა მახლობლად ხისა „ცნობად-ფურცელისა“, ბოროტი გველი, (რომლისა თავში ბუდობდა ეშმაკი) გამოეძახა მას:

- ალექსანდრე, ალექსანდრე!
 - რასა ინებებ ბატონო! იყო პასუხი ალექსანდრესი.
 - შართლი აგიკრძალათ ღმერთმა ჯამი ნაყოფისა ამა ხისაგან?
 - ჯიბ ბატონო, აგიკრძალა, სასტიკათ აგიკრძალა.
 - მაშ არ გინდა შენ სჯამო ნაყოფი მისი და სცნო კეთილი და ბოროტი?
- ალექსანდრე შესცდა, გველს „ნაყოფი“ ჩამოართვა და შესჯამა. იმ დღიდან, ვიღრე ღღევანდლამდე სცნა მან მხოლოდ კეთილი.

თანახმათ დადგენილებისა.

თანახმათ საზოგადო კრების დადგენილებისა წ. კ. გ. საზოგადოების სარევიზიო კომისია შეუდგა სამუზეუმო ნაშთების ახალ ბინაზე გადატანას.